

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Ite[m] de p[ro]cessio[n]e Sp[irit]us S. q[ui]d differat à p[ro]cessio[n]e filij
q[ui]am dixit filius, ego e[ni]m ex deo p[ro]cessi & ueni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

per terram in aere uolitat, quæ per terram siue quadrupes siue bipes ambulat, aut sine pedibus reptat, ad summū quæcūq; deo dicēte facta, deo mandante suur, creata, quorū nō uisimū atq; pulcherrimū est creatura humana, & de qbus oibus scriptū est, quia uidit deus oia, quæ fecerat & erant ualde bona. Patet (inquā) est attendere hæc in pcessione huius spiritus dei, nisi leuatis (ut iā iā dictū est) oculis uideas, quousq; pcellerit, & adhuc in opere suo processurus sit, uidelicet donec sedeat filius hominis in sede maiestatis suæ, p̄tatem habens faciendi iudiciū à dextris & à sinistris. Filius (in q̄) hominis principii creature & summa creationis siue pcessionis huius, spiritus dei quia propter ip̄m, & per ip̄m oia facta sunt, sic supra memoratū est cum testimonio sermonis ap̄lici, quo dixit: decebat em̄ cū, propter quem oia & p̄ quem omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat, autorem salutis eorum per passionem consummari.

Gene. 1

Filius hominis

Heb. 2

Itē de processione spiritus sancti, quid differat a processione filij, quā dixit filius, ego enim ex deo processi & ueni. Caput XIII.

Equamur attentius cū glorificatōe trinitatis, maiestatem huius pcessionis, & hoc nobis sit formare uel iure sacerdotali edere panes p̄positiōis de mēsa sanctuarij celestis quā dñs in cōspectu n̄ro parauit, qd̄ scripturas ueritatis fideliter tractādo dignas deo, qd̄ possum, facere possum, hostias pulchræ laudatōis. Dicēdū i p̄tibus, ip̄a processio uel ip̄m procedere quid sit, deinde qd̄ distet inter processionē sp̄s sancti & pcessionē filij, qm̄ & ipse de semetip̄o loquens, hoc uerbo usus est, dicēdo ludæis. Si deus pater uester esset, diligeretis utrūq;. Ego em̄ ex deo processi & ueni. Neq; em̄ à meip̄so ueni, sed ille me misit. Duo uerba dixit, processi & ueni, & nimis angustū est, si in his duobus uerbis unū idēq; intelligere uelis, scilicet nihil aliud q̄ qd̄ in hunc mundū ueniēs, q̄ inuisibilis erat apud deū, uisibilis p̄ assumptā carnem apparuit. Latior sensus & amplioris intelligentiæ, lumen ē, si duas natiuitates eius suscipias in his duobus uerbis, processi & ueni: natiuitate diuinitatis qua ex substātia patris añ secula genitus ē: Et natiuitatis, ip̄i humanitatis qua ex substātia matris in seculo natus est. Quāuis & hoc, qd̄ uenit prodiēs ex uirginis utero, procedere fuerit: sicut scriptum ē. Et ip̄e tanq̄ sponsus procedens de thalamo suo. Item in alio psalmo dicit ei: Intende prospere procede & regna. Qd̄ recte intelligit de p̄senti humanitatis eius uita, iuxta quā ueraciter dictū est, puer Iesus proficiebat ætate & sapia, uis delict eo usq; proficiens, ut appareret dictis & factis, qd̄ ipse esset ip̄a sapia: & sicut dictū, ita & factum ē, quia prospere processit p̄ annos paulo plus q̄ triginta, & tã breui exacto tpe ecce nunc regnat in p̄tate magna, quæadmodū dicit, data ē mihi om̄is p̄tās in cœlo & in terra. Verū nos hic agimus de illo antiquiore processu eius, de quo nō sine magno pondere dixerit. Ego em̄ ex deo processi. Quis nā ille processus, siue illa processio quæ fuit, nisi illa mirabilis atq; ineffabilis dilectio dicentis: fiat lux, fiat firmamentū, fiant luminaria, & cetera om̄ia: de qbus P̄salmista, contemplator illius dicti siue uerbi, statuit (inquit) ea in seculū & in seculū seculi, p̄ceptū posuit & nō p̄teribit. Igit, ut supra propositū est in primis dicēdū nobis, ip̄a processio uel ip̄m procedere quid sit: & deinde processio filij, q̄ dixit, ego em̄ ex deo processi, in quo differat à processione sp̄s sancti, de quo idem dixit, quem ego mittā uobis spiritum ueritatis qui à patre procedit.

Psal. 22

Iohan. 8

Dux natiuitates Christi,

Psal. 18

Psal. 44

Lucæ. 7

Matt. 28

Iohan. 8

Gene. 1

Psal. 148

Iohan. 17

Quid sit processio siue procedere, & cur de semetip̄o loquens p̄terito tempore dixit, processi, de sancto autem spiritu dixit p̄senti tempore procedit. Caput XV.

Processio est solennis egressio personarum maxime spectabilium, non sine quadam grauitatis festiuitate suam p̄sentiā exhibentiū, taliter, ut uenerationē quoq; digne mereant à conspectu plebiū, magna (ut sæpe fit) cū iocūditate occupatiū, magno cū gaudio deducētiū. Et n̄m qd̄ p̄cedere, q̄ locales sumus, ē proficisci de loco ad locū: diuinitas uero localis nō est, licet interdū locus illi ascribat, ex em̄ p̄li gratia, cum dicit quispiā, uere etem̄ dñs est in loco isto, & ego nesciebā. Est autē p̄cessio diuinitatis effectus mirandi operis, unde sic perpenditur, sic mente conspicitur, maiestas tantæ dominationis sicut ex facie cognoscitur dignitas hominis reuerendi, de loco ad locū cum uenerabiliter procedentis. Igitur effectus operis, si dociles, si attentī, si beneuoli sumus ad cōm

Processio qd̄ est

Gene. 28

ad cōm